



Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

9 март 2021 година *

„Преюдициално запитване — Интелектуална собственост — Авторско право и сродни права в информационното общество — Директива 2001/29/ЕО — Член 3, параграф 1 — Понятие „публично разгласяване“ — Интегриране на защитено с авторско право произведение на уебсайта на трето лице чрез способа на фрейминга (framing) — Произведение, свободно достъпно на уебсайта на лицензополучателя с разрешението на носителя на авторското право — Клауза в договора за използване, изискваща от лицензополучателя да въведе ефективни технически мерки срещу фрейминга — Законосъобразност — Основни права — Член 11 и член 17, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз“

По дело C-392/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия) с акт от 25 април 2019 г., постъпил в Съда на 21 май 2019 г., в рамките на производство по дело

VG Bild-Kunst

срещу

Stiftung Preußischer Kulturbesitz,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, R. Silva de Lapuerta, заместник-председател, J.-C. Bonichot, Ал. Арабаджиев, А. Prechal, М. Ilešič (докладчик), L. Bay Larsen, N. Piçarra, А. Kumin и N. Wahl, председатели на състави, Т. von Danwitz, М. Safjan, D. Šváby, I. Jarukaitis и N. Jääskinen, съдии,

генерален адвокат: М. Szpunar,

секретар: М. Krausenböck, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 25 май 2020 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за VG Bild-Kunst, от С. Czychowski и V. Kraetzig, Rechtsanwälte,
- за Stiftung Preußischer Kulturbesitz, от N. Rauer, Rechtsanwalt,

* Език на производството: немски.

- за френското правителство, от A.-L. Desjonquères и A. Daniel, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от T. Scharf, V. Di Bucci и J. Samnadda, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 10 септември 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между VG Bild-Kunst, дружество за колективно управление на авторски права в областта на визуалните изкуства в Германия, и Stiftung Preußischer Kulturbesitz (наричано по-нататък „SPK“), германска фондация за управление на културното наследство, по повод отказа на VG Bild-Kunst да сключи със SPK лицензионен договор за използване на неговия каталог от произведения, без да се включи разпоредба, задължаваща последното като лицензополучател да прилага при използването на произведенията и на закриляните обекти, които са предмет на този договор, ефективни технически мерки срещу фрейминг (*framing*) от трети лица по отношение на посочените произведения или закриляни обекти.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2001/29

- 3 Съображения 3, 4, 9, 10, 23 и 31 от Директива 2001/29 имат следното съдържание:
 - „(3) Предложеното хармонизиране ще допринесе за прилагането на четирите свободи на вътрешния пазар и се отнася до спазването на основните принципи на правото, и особено на правото на собственост, включително интелектуалната собственост и свободата на изразяване и на обществен интерес.
 - (4) Хармонизирана правна рамка в областта на авторското право и сродните му права, като се повишава правната сигурност и едновременно с това се осигурява високо ниво на закрила на интелектуалната собственост, ще насърчи значителни инвестиции в творческите и иновационни дейности [...].
- [...]
- (9) Всяка хармонизация на авторското право и сродните му права трябва да се основава на висока степен на закрила, тъй като такива права са основни за интелектуалното творчество. Тяхната защита спомага, за да гарантира поддържането и развитието на творческия процес

в интерес на авторите, артистите изпълнители, продуцентите, потребителите, културата, промишлеността и публиката като цяло. Интелектуалната собственост следователно е призната за неразделна част от собствеността.

- (10) Ако авторите или артистите изпълнители следва да продължат творческата си и артистична работа, те трябва да получат съответно възнаграждение за използването на техните произведения, както и продуцентите, за да бъдат в състояние да финансират това произведение. Инвестициите, необходими за създаването на продукти като звукозаписи, филми или аудио-визуално произведение, и на услуги, например услугите „до поискване“, са значителни. Необходима е адекватна правна закрила на правата върху интелектуална собственост, за да се гарантира наличието на такова възнаграждение и за да се гарантира възможността за задоволителна възвръщаемост от тези инвестиции.

[...]

- (23) Настоящата директива следва да хармонизира в по-голяма степен правото на автора на съобщаване на публиката. Настоящото право следва да се разбира в широк смисъл, като обхваща всяко съобщаване на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването. Това право следва да обхваща всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване. Това право не обхваща други действия.

[...]

- (31) Трябва да се поддържа справедлив баланс между правата и интересите на различните категории носители на права, както и на различните категории носители на права и ползватели на закриляни обекти. Съществуващите изключения и ограничения по отношение на правата, както са определени от държавите членки, следва да бъдат преоценени с оглед новата електронна среда. Съществуващите различия в изключенията и ограниченията по отношение на някои ограничени действия имат пряко отрицателно въздействие върху функционирането на вътрешния пазар в областта на авторското право и сродните му права. Такива различия могат да се задълбочат с оглед по-нататъшното развитие на трансграничното използване на произведения и презграничните дейности. За да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар, такива изключения и ограничения следва да бъдат определяни по-хармонично. Степента на тяхната хармонизация следва да се основава на въздействието им върху безпрепятственото функциониране на вътрешния пазар“.

- 4 Съгласно член 3 от посочената директива, озаглавен „Право на публично разгласяване на произведения и право на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти“:

„1. Държавите членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки [да] може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

[...]

3. Правата, посочени в параграфи 1 и 2, не се изчерпват чрез акт на публично разгласяване или предоставяне на публично разположение, както е определено в настоящия член“.

- 5 Член 6 от Директива 2001/29, озаглавен „Задължения по отношение на техническите мерки“, предвижда следното в параграфи 1 и 3:

„1. Държавите членки предвиждат адекватна правна защита срещу заобикалянето на всяка ефективна технологична мярка, която лицето извършва, като знае или има достатъчно основания да счита, че тя или той преследва тази цел.

[...]

3. За целите на настоящата директива изразът „технологична мярка“ означава технология, устройство или компонент, който в нормалния ход на работата си е предназначен да предотврати или ограничи действия по отношение на произведения или други обекти, защитени от закона, които не са разрешени от притежателя на авторско право или право, сродно на авторското право, както предвижда законът, или на правото *suī generis*, предвидено в глава III от Директива 96/9/ЕО [на Европейския парламент и Съвета от 11 март 1996 година за правна закрила на базите данни (ОВ L 77, стр. 20; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 102)]. Технологичните мерки се считат за „ефективни“, когато закриляно произведение или друг закрилян от закона обект е контролиран от титулярите на права чрез прилагането на контрол на достъпа или защитен процес като кодиране, замъгляване или друго преобразуване на произведението или на друг обект, закрилян от закона или механизъм за контрол върху копието, който постига целта за защита“.

Директива 2014/26/ЕС

- 6 Съгласно член 16, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар (ОВ L 84, 2014 г., стр. 72):

„1. Държавите членки гарантират, че организациите за колективно управление на авторски права и ползвателите провеждат преговори за лицензиране на права добросъвестно. Организациите за колективно управление на авторски права и ползвателите си предоставят едни на други цялата необходима информация.

2. Лицензионните условия се основават на обективни и недискриминиращи критерии. Когато лицензират права, организациите за колективно управление на авторски права не са задължени да се позовават за други видове онлайн услуги, на лицензионните условия, договорени с ползвател, когато последният предоставя нов вид онлайн услуга, която е на разположение на обществеността в Съюза от по-малко от три години.

Носителите на авторски права получават подходящо възнаграждение за използването на правата им. Тарифите за изключителни права и права на възнаграждение са обвързани в разумна степен, *inter alia*, с икономическата стойност на ползването на търгуваните права, като се отчита характерът и обхватът на използване на произведението и на други обекти, както и икономическата стойност на услугите, предоставяни от организацията за колективно управление на авторски права. Организациите за колективно управление на права информират заинтересования ползвател за критериите, които са използвани при определянето на тарифите“.

Германското право

- 7 Съгласно член 19а от Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Закон за авторското право и сродните му права) за предоставяне на публично разположение на защитени с авторско право произведения се изисква разрешение от носителите на права.
- 8 Съгласно член 34, параграф 1, първо изречение от Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechten durch Verwertungsgesellschaften (Закон за управлението на авторското право и сродните му права чрез дружества за колективно управление, наричан по-нататък „VGG“) дружествата за колективно управление са длъжни при поискване да предоставят на всяко лице при разумни условия лиценз за използване на правата, чието управление им е било поверено.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

- 9 SPK е операторът на Deutsche Digitale Bibliothek (наричана по-нататък „DDB“), дигитална библиотека за култура и знание, която свързва в мрежа германски културни и научни институции.
- 10 На уебсайта на DDB има връзки към дигитализирано съдържание, съхранявано на уебпорталите на участващите институции. Самата DDB, в качеството си на „дигитална витрина“, съхранява обаче само миниатюрни изображения (thumbnails), а именно версии на изображения в умален размер спрямо този на оригиналния обект. Когато потребителят кликне върху едно от тези миниатюрни изображения, той се пренасочва към страницата, отнасяща се до разглеждания обект на сайта на DDB, която съдържа увеличена версия на разглежданото миниатюрно изображение в резолюция 440×330 пиксела. При кликуване върху това увеличено изображение или използване на функцията „лупа“, в прозорец за показване на насладващо изображение на текущата страница (lightbox) се показва още по-увеличена версия на посоченото миниатюрно изображение с максимална резолюция 800×600 пиксела. Освен това бутонът „Показване на обекта на изходния сайт“ съдържа директна връзка към уебсайта на предоставящата разглеждания обект институция, било към началната ѝ страница, било към страницата, която се отнася до този обект.
- 11 VG Bild-Kunst поставя сключването на лицензионен договор със SPK за ползването на неговия каталог от произведения под формата на миниатюрни изображения в зависимост от включването на разпоредба, съгласно която лицензополучателят се задължава при използване на произведенията и закриляните обекти, които са предмет на договора, да прилага ефективни технически мерки срещу фрейминг от страна на трети лица по отношение на миниатюрните изображения на тези представени на уебсайта на DDB произведения или закриляни обекти.
- 12 Тъй като счита, че такова договорно условие не е разумно от гледна точка на приложимата правна уредба в областта на авторското право, SPK предявява иск пред Landgericht Berlin (Областен съд Берлин, Германия), с който цели да се установи, че VG Bild-Kunst е длъжно да предостави на SPK посочения лиценз, без последният да е обвързан с прилагането на такива технически мерки.
- 13 Landgericht Berlin (Областен съд Берлин) отхвърля иска. Решението на този съд е отменено от Kammergericht Berlin (Висш областен съд Берлин, Германия) по жалба на SPK. С ревизионната си жалба VG Bild-Kunst иска отхвърлянето на иска на SPK.

- 14 Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия) уточнява, от една страна, че съгласно член 34, параграф 1, първо изречение от VGG, с който се транспонира член 16 от Директива 2014/26, организациите за колективно управление са длъжни при поискване да предоставят на всяко лице при разумни условия лиценз за използване на правата, чието управление им е поверено.
- 15 От друга страна, съгласно съдебната практика на тази юрисдикция, установена в периода, през който се прилага националното законодателство, отменено с VGG — съдебна практика, която според запитващата юрисдикция не е загубила цялата си релевантност, дружествата за колективно управление на права по изключение могат да не изпълнят задължението си и да откажат да предоставят лиценз за използване на правата, чието управление им е поверено, ако този отказ не представлява злоупотреба с монополно положение и ако на искането за предоставяне на лиценз може да се противопоставят по-висши легитимни интереси. В това отношение, за да се определи дали е налице обективно обосновано изключение, следва да се претеглят интересите на заинтересованите лица, като се вземат предвид целта на закона и целта, стояща в основата на това принципно задължение на дружествата за колективно управление.
- 16 Изходът на производството по ревизионната жалба зависи от това дали, противно на постановеното от апелативния съд, вграждането чрез фрейминг на уебсайта на трето лице на произведение, което е предоставено на разположение на уебсайт като този на DDB със съгласието на носителя на правата, в случая VG Bild-Kunst, представлява публично разгласяване на произведението по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, когато заобикаля мерки за защита срещу фрейминг, приети от носителя на правата или наложени от него на лицензополучателя. Ако това е така, правата на членовете на VG Bild-Kunst биха могли да бъдат засегнати и VG Bild-Kunst би могло с основание постави предоставянето на лиценз на SPK в зависимост от условието последното да поеме задължение в лицензионния договор да прилага такива защитни мерки.
- 17 Запитващата юрисдикция счита, че когато миниатюрни изображения са вградени чрез фрейминг на сайта на трето лице при заобикаляне на технически мерки за защита, приети или наложени от носителя на правата, подобно вграждане представлява разгласяване пред нова публика. Ако случаят не е такъв, правото на публично разгласяване на произведение в интернет би било фактически изчерпано, в противоречие с член 3, параграф 3 от Директива 2001/29, веднага щом до това произведение е предоставен свободен достъп на всички интернет потребители на уебсайт с разрешението на носителя на правата, без този носител да може да запази контрола върху икономическото използване на своето произведение и да си осигури подходящо участие в използването му за икономически цели.
- 18 Тъй като обаче има съмнения относно отговора, който следва да се даде на този въпрос предвид практиката на Съда във връзка с фрейминга (определение от 21 октомври 2014 г., BestWater International, C-348/13, непубликувано, EU:C:2014:2315) и със свободата на изразяване на мнение и на информация, гарантирана с член 11 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), в контекста на цифровите технологии (решение от 8 септември 2016 г., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 45), от която съдебна практика следва, че хипервръзките допринасят за доброто функциониране на интернет, както и за обмена на мнения и на информация, Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Представлява ли вграждането чрез фрейминг на уебсайт на трето лице на произведение, което се намира на разположение на свободно достъпен уебсайт със съгласие на носителя на правата, публично разгласяване на произведението по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, ако това вграждане се осъществява при заобикаляне на мерките за защита срещу фрейминг, приети или наложени от носителя на правата?“.

По преюдициалния въпрос

- 19 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че вграждането на произведения, защитени с авторско право и предоставени на публично разположение на друг уебсайт при условията на свободен достъп с разрешението на носителя на авторското право, на уебсайт на трето лице чрез техниката на фрейминга представлява публично разгласяване по смисъла на тази разпоредба, когато това вграждане заобикаля мерките за защита срещу фрейминг, приети или наложени от този носител.
- 20 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 държавите членки трябва да следят за това авторите да имат изключително право да разрешават или да забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставянето на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки да може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.
- 21 Така по силата на тази разпоредба авторите имат право с превантивен характер, позволяващо им да се противопоставят на публичното разгласяване, което евентуални ползватели могат да имат намерение да осъществят, за да забранят това разгласяване (вж. в този смисъл решение от 7 август 2018 г., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 29 и цитираната съдебна практика).
- 22 В настоящия случай в самото начало следва да се отбележи, че както е видно от точка 10 от настоящото решение, главното производство се отнася главно до цифрово възпроизвеждане под формата на миниатюрни изображения на закриляни произведения, чийто размер освен това е намален в сравнение с оригинала.
- 23 От една страна, следва обаче да се изтъкне, както посочва запитващата юрисдикция, че между страните в главното производство няма спор, че предвижданото от SPK публикуване на миниатюрни изображения, съхранявани от него и произхождащи от защитени с авторско право произведения, които принадлежат към каталога на VG Bild-Kunst, представлява акт на публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 и поради това за него се изисква разрешението на носителите на права.
- 24 Тъй като обаче SPK отказва да приложи мерки, предназначени за възпрепятстване на фрейминга на тези миниатюрни изображения на уебсайтове на трети лица, следва да се определи дали сам по себе си такъв фрейминг трябва да се счита за публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, което при утвърдителен отговор би позволило на VG Bild-Kunst, в качеството му на дружество за колективно управление на авторски права, да наложи на SPK прилагането на тези мерки.
- 25 От друга страна, както отбелязва генералният адвокат в точка 120 от заключението си, промяната в размера на разглежданите произведения не играе роля при преценката дали е налице акт на публично разгласяване, стига оригиналните елементи на тези произведения да са забележими, което в спора по главното производство следва да се провери от запитващата юрисдикция.
- 26 Както Съдът вече е постановил, понятието „публично разгласяване“ по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 трябва, както се подчертава в съображение 23 от тази директива, да се разбира в широк смисъл, като обхващащо всяко разгласяване на публиката, която не присъства на мястото, откъдето произхожда разгласяването, и по този начин всяко такова предаване или препредаване на произведение на публиката по жичен или безжичен път, включително аудио-визуално излъчване (решение от 19 декември 2019 г., Nederlands Uitgeversverbond и Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, т. 49 и цитираната съдебна практика).

- 27 Всъщност от съображения 4, 9 и 10 от същата директива следва, че нейната основна цел е да осигури високо равнище на закрила в полза на авторите, като им позволи да получават съответно възнаграждение за използването на техните произведения, по-специално в случаите на публично разгласяване (вж. в този смисъл решение от 7 август 2018 г., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 18 и цитираната практика).
- 28 Освен това от член 3, параграф 3 от тази директива следва, че разрешението за включване на защитени произведения в публично разгласяване не води до изчерпване на правото да се разрешат или забранят други публични разгласявания на тези произведения (решение от 7 март 2013 г., ITV Broadcasting и др., C-607/11, EU:C:2013:147, т. 23).
- 29 Както Съдът многократно е постановявал, понятието „публично разгласяване“ по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 обединява два кумулативни елемента, а именно акт на разгласяване на произведение и публичност на разгласяването (решения от 2 април 2020 г., Stim и SAMI, C-753/18, EU:C:2020:268, т. 30 и цитираната съдебна практика и от 28 октомври 2020 г., BY (Снимка, представена като доказателство), C-637/19, EU:C:2020:863, т. 22 и цитираната съдебна практика).
- 30 На първо място, всеки акт, с който ползвател, осъзнаващ напълно последиците от своето поведение, предоставя достъп до защитени произведения, може да представлява акт на разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 (вж. в този смисъл решения от 2 април 2020 г., Stim и SAMI, C-753/18, EU:C:2020:268, т. 32 и цитираната съдебна практика и от 28 октомври 2020 г., BY (Снимка, представена като доказателство), C-637/19, EU:C:2020:863, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 31 На второ място, за да попадат в обхвата на понятието „публично разгласяване“ по смисъла на тази разпоредба, закриляните произведения действително трябва да са разгласявани публично, като това разгласяване се отнася до неопределен брой потенциални адресати (решение от 19 декември 2019 г., Nederlands Uitgeversverbond и Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, т. 66 и цитираната съдебна практика) и предполага наличие на доста голям брой лица (решение от 29 ноември 2017 г., VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, т. 45 и цитираната съдебна практика).
- 32 За да бъде възприета правната квалификация „публично разгласяване“, закриляното произведение трябва да бъде разгласено, като се използва специфичен технически способ, различен от използваните дотогава, или, ако не е използван такъв способ — пред „нова публика“, тоест публика, която не е била вече взета предвид от носителя на авторското право при даването на разрешение за първоначалното публично разгласяване на неговото произведение (решение от 19 декември 2019 г., Nederlands Uitgeversverbond и Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, т. 70 и цитираната съдебна практика).
- 33 Съдът освен това подчертава, че понятието „публично разгласяване“ по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 предполага индивидуализирана преценка (решение от 14 юни 2017 г., Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, т. 23 и цитираната съдебна практика).
- 34 За целите на тази преценка трябва да се отчетат няколко допълнителни критерия, които не са самостоятелни и са взаимозависими. Тъй като в различните конкретни случаи тези критерии могат да имат много променлив интензитет, те трябва да се прилагат както поотделно, така и във връзка едни с други (вж. в този смисъл решение от 2 април 2020 г., Stim и SAMI, C-753/18, EU:C:2020:268, т. 31 и цитираната съдебна практика).
- 35 По-специално от практиката на Съда следва, от една страна, че техниката на фрейминга, която се състои в разделяне на страница на уебсайт на няколко рамки и в показване в една от тях на произхождащ от друг сайт елемент посредством активна интернет връзка или вградена

интернет връзка (inline linking), с цел първоначалната среда на посочения елемент да остане скрита за ползвателите на този уебсайт, представлява акт на публично разгласяване по смисъла на съдебната практика, посочена в точки 30 и 31 от настоящото решение, доколкото тази техника води до предоставяне на показания елемент на разположение на всички потенциални ползватели на този уебсайт (вж. в този смисъл решение от 13 февруари 2014 г., *Svensson и др.*, C-466/12, EU:C:2014:76, т. 20, 22 и 23).

- 36 От друга страна, от практиката на Съда следва, че след като техниката на фрейминга използва същия технически способ като вече използвания за публичното разгласяване на закриляното произведение на изходния уебсайт, а именно чрез интернет, това разгласяване не отговаря на условието за нова публика и че тъй като поради това посоченото разгласяване не се обхваща от понятието за „публично“ разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, не се налага носителите на авторското право да дават разрешение за такова разгласяване (вж. в този смисъл решение от 13 февруари 2014 г., *Svensson и др.*, C-466/12, EU:C:2014:76, т. 24—30).
- 37 Следва обаче да се отбележи, че тази съдебна практика се основава на фактическата констатация, че за достъпа до съответните произведения на изходния уебсайт не се прилагат никакви ограничителни мерки (решение от 13 февруари 2014 г., *Svensson и др.*, C-466/12, EU:C:2014:76, т. 26 и определение от 21 октомври 2014 г., *BestWater International*, C-348/13, непубликувано, EU:C:2014:2315, т. 16 и 18). Ето защо при липсата на такива мерки Съдът приема, че като е предоставил своето произведение свободно на публично разположение или като е разрешил такова предоставяне, носителят на правата от самото начало е имал предвид всички интернет потребители като публика и по този начин се е съгласил самите трети лица да извършват действия по разгласяване на това произведение.
- 38 Ето защо, когато даден автор е разрешил предварително, изрично и безрезервно негови статии да се публикуват на уебсайта на медиен издател, без при това да се използват технически мерки за ограничаване на достъпа до тези произведения от други уебсайтове, може по същество да се счита, че този автор е разрешил разгласяването на посочените произведения на всички интернет потребители (решение от 16 ноември 2016 г., *Souliez и Doke*, C-301/15, EU:C:2016:878, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 39 За сметка на това в съответствие с изискването за индивидуализирана преценка на понятието „публично разгласяване“, припомнено в точки 33 и 34 от настоящото решение, съображението на Съда в точка 37 от това решение не може да се приложи, когато носителят на правата е въвел или наложил от самото начало ограничителни мерки, свързани с публикуването на неговото произведение.
- 40 По-специално, ако дадена активна интернет връзка позволява на ползвателите на сайта, на който тя е поместена, да заобиколят ограничителни мерки, прилагани на сайта, където се намира закриляното произведение, с цел ограничаване на публичния достъп само до неговите абонати, и следователно представлява намеса, без помощта на която тези ползватели не биха могли да ползват разпространяваните произведения, всички тези ползватели трябва да се считат за нова публика, която носителите на авторското право не са имали предвид, когато са дали разрешение за първоначалното разгласяване, така че за такова публично разгласяване се налага да има разрешение от тези носители. Такъв по-специално е случаят, когато въпросното произведение вече не е на публично разположение на сайта, на който е било първоначално разгласено, или е там, но вече единствено за ограничена публика, докато на друг уебсайт то е достъпно без разрешението на носителите на авторското право (решение от 13 февруари 2014 г., *Svensson и др.*, C-466/12, EU:C:2014:76, т. 31).
- 41 Главното производство обаче се отнася именно до положение, при което носителят на авторското право иска да постави предоставянето на лиценз в зависимост от прилагането на ограничителни мерки срещу фрейминга, така че да ограничи достъпа до произведенията си от

уебсайтове, различни от тези на неговите лицензополучатели. При тези условия не може да се счита, че споменатият носител се е съгласил с това трети лица да могат свободно да разгласяват публично неговите произведения.

- 42 Така съгласно цитираната в точка 38 от настоящото решение съдебна практика се счита, че като е приел или наложил на своите лицензополучатели използването на технически мерки, ограничаващи достъпа до произведенията му от уебсайтове, различни от този, на който е разрешил публично им разгласяване, носителят на авторското право е изразил волята си да обвърже с резерви разрешението си публично разгласяване на тези произведения в интернет, за да ограничи публиката на посочените произведения само до ползвателите на конкретен уебсайт.
- 43 Следователно, когато носителят на авторското право е приел или е наложил на своите лицензополучатели използването на ограничителни мерки срещу фрейминга, така че да се ограничи достъпът до произведенията му от уебсайтове, различни от тези на неговите лицензополучатели, първоначалното предоставяне на разположение на изходния уебсайт и вторичното предоставяне чрез техниката на фрейминга представляват различни случаи на публично разгласяване, поради което всяко от тях трябва да получи разрешение от съответните носители на права (вж. по аналогия решение от 29 ноември 2017 г., VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, т. 49).
- 44 В това отношение нито от решение от 13 февруари 2014 г., Svensson и др. (C-466/12, EU:C:2014:76), нито от определение от 21 октомври 2014 г., BestWater International (C-348/13, непубликувано, EU:C:2014:2315) може да се направи извод, че поставянето на уебсайт на хипервръзки към закриляни произведения, до които е предоставен свободен достъп на друг уебсайт, без обаче носителите на авторско право върху тези произведения да са дали разрешение за това, не е „публично разгласяване“ по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29. Напротив, тези съдебни актове потвърждават значението на такова разрешение от гледна точка на тази разпоредба, тъй като тя предвижда именно че всеки акт на публично разгласяване на произведение трябва да бъде разрешен от носителя на авторското право (вж. в този смисъл решение от 8 септември 2016 г., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, г. 43).
- 45 Същите констатации обаче се налагат, когато трето лице разгласява публично закриляни произведения, свободно достъпни на определени уебсайтове с разрешението на носителя на авторското право, въпреки че този носител е приел или е наложил на своите лицензополучатели да използват технически мерки, ограничаващи достъпа до неговите произведения от други уебсайтове чрез техниката на фрейминга, за да ограничи публиката на произведенията си само до ползвателите на изходния уебсайт.
- 46 Следва да се уточни, че за да се гарантира правната сигурност и доброто функциониране на интернет, не може на носителя на авторското право да се разреши да ограничава съгласието си по друг начин освен чрез ефективни технически мерки по смисъла на член 6, параграфи 1 и 3 от Директива 2001/29 (във връзка с последното вж. решение от 23 януари 2014 г., Nintendo и др., C-355/12, EU:C:2014:25, т. 24, 25 и 27). Всъщност при липсата на такива мерки би могло да се окаже трудно, по-специално за частноправните субекти, да се провери дали този носител е възнамерявал да се противопостави на фрейминга на неговите произведения. Такава проверка е още по-трудна в случай на преотстъпване на лицензите относно тези произведения (вж. по аналогия решение от 8 септември 2016 г., GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, т. 46).
- 47 Освен това при подобни обстоятелства, както посочва генералният адвокат в точки 73 и 84 от заключението си, публиката, която е била взета предвид от носителя на авторското право, когато той е разрешил разгласяването на своето произведение на уебсайта, на който същото е било първоначално публикувано, се състои единствено от ползвателите на този сайт, а не от

ползвателите на уебсайта, на който впоследствие произведението е било обект на фрейминг без разрешението на посочения носител, или от други интернет потребители (вж. по аналогия решение от 7 август 2018 г., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 35).

- 48 С оглед на посочените обстоятелства следва да се приеме, че при тези условия вграждането чрез техниката на фрейминга на интернет страница на трето лице на произведение, което е защитено с авторско право и е предоставено на публично разположение при условията на свободен достъп с разрешението на носителя на авторското право на друг уебсайт, трябва да се квалифицира като „предоставяне на разположение на това произведение на нова публика“.
- 49 Безспорно, не може да се игнорира обстоятелството, че хипервръзките, независимо дали се използват в рамките на техниката на фрейминга или не, спомагат за доброто функциониране на интернет, който има особено значение за свободата на изразяване на мнение и на информация, гарантирана в член 11 от Хартата, както и за обмена на мнения и на информация в тази мрежа, в която са на разположение огромни количества информация (решение от 29 юли 2019 г., Spiegel Online, C-516/17, EU:C:2019:625, т. 81 и цитираната съдебна практика).
- 50 При все това подход, при който, дори когато носителят на авторското право е въвел ограничителни мерки срещу фрейминга на неговите произведения, се счита, че той е дал съгласието си за всеки акт на публично разгласяване на посочените произведения от трето лице в полза на всички интернет потребители, би бил в противоречие с изключителното му и неподлежащо на изчерпване право да разрешава или забранява всяко публично разгласяване на неговите произведения по силата на член 3, параграфи 1 и 3 от Директива 2001/29.
- 51 Както отбелязва генералният адвокат в точки 100 и 101 от заключението си, носителят на авторско право не може да бъде изправен пред алтернативата или да търпи неразрешеното използване на неговото произведение от друго лице, или да се откаже от използването му, евентуално с лицензионен договор.
- 52 Всъщност, да се приеме, че вграждането на произведение, което преди това е било разгласено на друг уебсайт с разрешението на носителя на авторското право, на уебсайт на трето лице чрез техниката на фрейминга, при положение че този носител е приел или е наложил мерки за защита срещу фрейминга, не представлява предоставяне на разположение на това произведение на нова публика, би било равнозначно на създаване на правило за изчерпване на правото на разгласяване (вж. по аналогия решение от 7 август 2018 г., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 32 и 33).
- 53 Освен че би било в разрез с текста на член 3, параграф 3 от Директива 2001/29, такова правило би лишило посочения носител от припомнената в съображение 10 от тази директива възможност да изисква съответно възнаграждение за използването на неговото произведение, въпреки че, както е припомнил Съдът, специфичният предмет на интелектуалната собственост има за цел по-конкретно да осигури на носителите на съответните права защита на възможността да използват по търговски начин разпространението или предоставянето на разположение на закриляните обекти чрез даването на лицензи срещу заплащане на съответно възнаграждение за всяко тяхно използване (решение от 7 август 2018 г., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 54 Ето защо разрешаването на подобно вграждане чрез техниката на фрейминга, без носителят на авторското право да може да се позове на правата по член 3, параграф 1 от Директива 2001/29, би нарушило посочения в съображения 3 и 31 от тази директива справедлив баланс, който следва да се поддържа в цифровата среда, между, от една страна, интереса на носителите на авторско право и на сродни права от защитата на тяхната интелектуална собственост, гарантирана с член 17, параграф 2 от Хартата, и от друга страна, защитата на интересите и основните права на ползвателите на закриляни обекти, и по-специално на свободата им на

изразяване на мнение и на информация, гарантирана с член 11 от Хартата, както и на обществения интерес (вж. по аналогия решение от 7 август 2018 г., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, т. 41).

- 55 С оглед на изложените по-горе съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1 от Директива 2001/29 трябва да се тълкува в смисъл, че вграждането на произведения, защитени с авторско право и предоставени на публично разположение на друг уебсайт при условията на свободен достъп с разрешението на носителя на авторското право, на уебсайт на трето лице чрез техниката на фрейминга представлява публично разгласяване по смисъла на тази разпоредба, когато това вграждане заобикаля мерките за защита срещу фрейминга, приети или наложени от този носител на права.

По съдебните разноски

- 56 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество трябва да се тълкува в смисъл, че вграждането на произведения, защитени с авторско право и предоставени на публично разположение на друг уебсайт при условията на свободен достъп с разрешението на носителя на авторското право, на уебсайт на трето лице чрез техниката на фрейминга представлява публично разгласяване по смисъла на тази разпоредба, когато това вграждане заобикаля мерките за защита срещу фрейминга, приети или наложени от този носител на права.

Подписи